

miniszternek is a bíróság elé menni. Külön bizottság kiküldését teljesen feleslegesnek tartom, mert ez a kérdést nem tisztázza.

Hajlandó vagyok hozzájárulni ahhoz, hogy az Esküdt ügyből kifolyólag azokat az aktákat, amelyeket képviselők ajánlottak, revízió alá vegyék és egy lista készíttessék. A listák elkészítését olyanformán tartom szükségesnek, hogy itt nyilvánvalóan olyan ajánlásokról is van szó, amik az összeférhetetlenségi törvénybe nem ütköznek, tehát ezeket mindjárt külön kellene választani. Azt hiszem, hogy a leghelyesebb volna, ha az egész listát a kormány az összeférhetetlenségi bizottság elé utalná, hiszen ez a bizottság hivatott arra, hogy döntsön, hogy van-e valamely képviselő eljárásában olyan, ami az összeférhetlenségi törvénybe ütközik. A miniszterekben megvan az elhatározás, hogy bármilyen eset merüljön fel, a bírósághoz fordulnak. A második, hogy a kormányban megvan a készség arra, hogy minden olyan felvilágosítást megadjon, amit lojálisan kérnek tőle. Én voltam az, aki, amikor tudomásomra jutott, hogy Esküdt Lajos állását a kiviteli ügyek-

kel kapcsolatban pénzszerzésre használja fel, intézkedtem, hogy állásából eltávolítsák és a bíróság elé állítsák. Bármikor hasonló eset fordulna elő, én leszek az első — ismerve az ország és a kormány érdekét —, aki a kezdeményező lépést mindig meg fogom tenni és aki meg fogok tenni mindent, ami szükséges a magyar közélet purifikálásához. (Taps a jobboldalon.)

A miniszterelnök ezzel befejezi beszédét és leül. Berky Gyula tudomásul veszi a miniszterelnök választát, Griger Miklós nem veszi tudomásul.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Ezután Szabó József terjeszti elő interpellációját. Szabó szövegesíti, hogy a keresztényszocialista párt kongresszusával kapcsolatos gyűlést betiltották.

Szabó József interpellációjára a keresztényszocialista gyűlések betiltásáról Rakovszky Iván belügyminiszter nyomban válaszolt.

A Ház a miniszter választát tudomásul veszi.

Pallavicini György ögróf interpellációját törlik, mert nincs jelen.

Ezzel az ülés délután negyed 4 órakor véget ért.

A bécsi táviróalkalmazottak sztrájkba lépnek.

Bécs, december 10. A táviró- és távbeszélőalkalmazottak egyesületének elnöksége ma ülést tartott, amelyen határozati javaslatot hozott. A határozat kimondja, hogy miután a posta és távbeszélő vezérigazgatóság nem kielégítő feleletet adott az alkalmazottak fizetési követeléseire, különösen a gazdasági prémiumok kérdésében,

a végleges határozathozatalt a bizalmiférfiak ma este összehívott gyűlésének tartja fenn, jölehet az alkalmazottak által benyújtott ultimátum ma délből jött le. Ha a bizalmiférfiak határozata a sztrájk lesz, akkor a távirószek szerint annak oka a főigazgatóság, mert visszautasította az alkalmazottak jogos kívánságait.

Fizetési zavarok a gabona- és a textilszakmában.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A Bóger fizetése képtelensége nagy mértékben érezteti hatását az egész gabonakereskedelemben. Nyíltan és titokban egész sereg fizetése képtelenségről beszélnek. Így a Kvittner Zsigmond cég szerdán bejelentette az inszolvenciát és a rendőri eljárás már meg is indult ellene. Remény van azonban arra, hogy a Kvittner cég fizetési kötelezettségének eleget fog lenni, mert passzívával szemben megfelelő aktívái is vannak, azonkívül Kvittner családja is támogatni fogja, mert hatalmas vagyonnal rendelkezik.

Az egymásután ismétlődő hatalmas arányú inszolvenciák, amelyek az áruüzede közönségét már hetek óta izgalomban tartják, a tőzsde vezetőségét is foglalkoztatják. Elhatározta a

tőzsde vezetősége, hogy megteszi a szokott lépéseket, amelyek a piac érdekében szükségesnek mutatkoznak az inszolvenciákkal kapcsolatban. A tőzsdetanács ülésén, amelyet Frei Kálmán vezetett, mintegy 15 tekintélyes gabonakereskedő és nagymalom képviselője jelent meg.

A textil szakmában is nagy nehézségek adódtak elő. Fizetési zavarokkal küzd több pesti nagykereskedő. Mára egy nagyobb cég redőnyeit húzták le. Láng Simon, az ismert Nagykorona-utcai textil-cég bejelentette fizetése képtelenségét. A passzívra meghaladja a nyolcmillióárd koronát.

Fizetési nehézségek egyébként szinte minden szakmában vannak.

Harmincnégy vásárhelyi városatya bizalma Bethlennek.

Hódmezővásárhely, december 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Hódmezővásárhely törvényhatósági bizottsága szerdán délelőtt dr. Aigner Károly főispán elnöklétével rendkívüli közgyűlést tartott, amely annyiban különbözött az előbbi közgyűlésektől, hogy részint feltűnő kevesen jelentek meg rajta, a bizottság kétszáznegyven tagja közül mindössze harmincötven és huszonöt tisztviselő, másrészt tárgysorozatának egyetlen pontja egy érdekes indítvány volt, Genersich Antalé, a hódmezővásárhelyi egységes párt elnökéé, aki bizalmat kívánt szavaztatni a közgyűléssel gróf Bethlen István miniszterelnöknek, a város nemzetgyűlési képviselőjének. Indítványa szerint ezt a bizalomnyilvánítást a házszabályrevízió teszi aktuálissá. Genersich Antal indítványa és a közgyűlésen mutatkozó feltűnően gyér érdeklődés között szoros összefüggés van, a törvényhatósági bizottság tulnyomó nagy többsége ugyanis nem hive sem Bethlen Istvánnak, sem a kormányzópártnak, hanem erősen ellenzéki érzelmű, mivel azonban nem óhajtottak az ellenzéki városatyák ünneprontók lenni és tisztában voltak az ilyen törvényhatósági bizalomnyilvánítások értelmével, inkább távolmaradtak a közgyűléstől, mint ahogyan távolmaradt arról Kun Béla is, a közgyűlés egyik vezére és a város pártönkivüli ellenzéki nemzetgyűlési képviselője is.

A rendkívüli közgyűlést féltenegy órakor nyitotta meg a főispán. Megnyitó beszédében többek között a következőket mondta:

— Mint már annyiszor, ma is a hazaszeretet hozott össze bennünket rendkívüli közgyűlésre. Hódmezővásárhely hazafias érdektől törvényhatósági bizottsága nem tudja tétlenül nézni a politikai élet horizontján a viharfelhőket, amelyek hazánk egyik élő, legnagyobb férfiának, gróf Bethlen István Hódmezővásárhely európai hírű szerteit nemzetgyűlési képviselője önfeláldozó, honmentő munkájának eredményét fenyegeti. A

forradalom vörös és véres zivatarával akarják elárasztani azt a vetést, amelyet Bethlen István miniszterelnök az ország kigazdálával vállaltva verejtékes munkával varázsolt a Csonkamagyarországot borító romokból. A nemzetgyűlés szociáldemokrata parlamenti frakciója szövetkezve néhány, ugynevezett radikális demokratával, a mentelmi jog védelme alatt a parlamentet igyekezett felhasználni az ország forradalmasítására, mert az a hang és az a magatartás, amely ott az utóbbi időben tobzódott, feltétlenül arra vezetett volna. Éppen ezért örömmel üdvözlö a házszabályrevíziót.

A főispán beszéde után dr. Csáky Lajos tisztifőügyész ismertette az indítványt és az indítvány alapján kidolgozott felirattervezetet.

Az indítvány ellen egyetlen bizottsági tag szólalt fel, dr. László Jenő ügyvéd. Kifejtette, hogy ez a törvényhatósági bizottság mai formájában és összetételében már nem képviseli Hódmezővásárhely közönségét, tehát a város közönsége nevében véleményét sem szabadna nyilvánítani. Rámutatott arra, hogy a nemzetgyűlés hangjának durvaságával senki sem azonosíthatja magát, azonban türehetlen az is, hogy amikor panaszokról, a panaszok leleplezéséről van szó, az ellenzéki képviselőket erőszakkal kidobják a nemzetgyűlésről. Ilyen körülmények között nem szavazhat bizalmat Bethlen Istvánnak.

Balogh Sándor és Lencse Ármán szóltak fel ezután a javaslat mellett, majd Genersich Antal indokolta meg indítványát. Kijelentette, hogy a régi ellenzék állandó obstrukciója juttatta oda az országot, ahol ma van, tehát a házszabályrevízióra nagy szükség van.

A javaslatot ezután a harmincnégy egységes párti városatya megszavazta, ellene csupán dr. László Jenő szavazott. Bethlen Istvánnak tehát Vásárhely kétszáznegyven tagu közgyűlésének harmincnégy tagja tulnyomó nagy többséggel

bizalmat szavazott.

A rendkívüli közgyűlés egyébként nagy nyugtalanságot okozott Vásárhelyen. A régi függetlenségi párt tagjai különösen Genersich Antal felszólalását sérelmezik és tiltakoznak az ellen a beállítás ellen, mintha a háború előtti nemzeti célokat szolgáló obstrukciók okozták volna az ország katasztrófáját.

Lévay Béla halála.

Hónapok óta tartó súlyos betegség után, szerda virradóra, 71 éves korában meghalt derzsenyei Lévay Béla nyugalmazott városi tanács iktató. Az utolsó bohém abból a hajdani nagy gárdából, amely átkísérte a deszkapallós régi Szegedet az ujba s igyekezett rajta valamit csiszolni. Sok tégláját takarják alkotmányok, intézmények, amikhez névtelenül hozzáadta a verejtékcseppjeit s úgy járt végül ő is, mint annyi más, — nem maradt sem mi.

A mi eleink soraiban kezdte pályáját, újságíró volt a régi Híradó szerkesztőségében, mikor az kénytelen volt az idők parancsoló szavát követve napilappá átalakulni. Kortársa volt a pályán Mikszáth Kálmánnak, Gárdonyi Gézának, Sebők Zsigmondnak, Thury Zoltánnak, Kemechey Jenőnek, Csoór Gáspárnak, vén sasként párfogolta a kezdő Tömörkényt s olyan rajongó hive maradt később is, amilyen csak az idegenből ideszakadt ember lehet, elfogult, magát mindennel előbbre tartó bennszülött, soha.

A föld aszimiláló ereje mégis elkövette azt a tréfát, hogy Lévay Béla, a felvidéki gentryivadék, aki a halasi főszolgabíró faként született, tipikus szegedi polgárrá alakult át, mintha csak ott nőtt volna fel a fe-sővárosi Bárka-utcában, ahol élete javarészt leélt. (A napokban, mikor bucsulátogatást tettünk nála, valóságos magyar sorsot tapasztalhattuk egész házatájában. A lakás már csak egyetlen szobából áll, mert a többi lassankint kiürült, az udvart felveri a gáz, tüskebokrok hajlanak össze az örökéletű csalánnal; árva rózsát hirdeti korcsul, hogy valamikor járt itt is az ábrándozás, a gyöngédség; magányos lyuk káráll a kerítés táján, ahová fehérneműt teregetnek a szomszédok, az arrajárót megbámulják, mint különös vándort, egy dühös apró kutya pedig csaholva követ a fagarádicson s akkor is marja nagy ugrándozásokkal a rozoga öregajtót, mikor már behuiztuk magunk után. A szoba szegénységében — ahol apró gyerekek mosolyognak gondtalanul, pufókán, — kinosan forgolódik a beteg, alig van szava, az is két-három napban állapítja meg a véget, fájdalmak gyötrik, mégis azt suttozja behuizt szemmel:

— Rozi, kímáld meg az urakat egy pohár borral.

Sok minden elmaradhatott Lévay Bélától, de ezt nem írhatta ki sorsfordulat, megalkuvás, alkalmazkodási kényszer, mert ez ott gyökerizik valahol nagyon messze, hosszú évszázadok erényei és bűnei melegágyában.

Kevés embernek volt annyi jó barátja, mint Lévay Bélának, akit vagy Béla bácsinak hívtak, vagy Don Dugónak, még pedig a régi írói pseudonimje után. A legerősebb fájuak közé artozott, elképzelhetlenül győzte a munkát és a szórakozást. Valamikor megtörtént, hogy fogadásból 32 ujdonságot írt a Híradó valamelyik számában, nem is olyan nagyon loholt utánuk, csak azt akarta bebizonyítani, hogy az újságíró, ha nyitott szemmel és füllel járja a várost, mindig talál eseményt. Legfőljebb kényelmeskedik s lusta megírni, ráfogja, hogy nem érdekes.

— Minden betű érdekel valakit, az újságot nem a jóbarátaink, vagy a magunk kedvéért csináljuk.

Azok közé tartozott, akiket néhai Beck Pista az „alak” névvel jellemzett. Termetre alacsony, de ezt tulzóan nőies, magas cipősarokkal pótolta, ami tipegővé tette a járását. Mindig zsebében a tajtékpipa, meg a kostók. Bozon-tos, szerte-szét álló bajuszának minden szála úgy mozgott beszédközben, mintha külön szónoklatokat tartana. Ezt hívta Tömörkény tulaj-bajusznak. Tekintélytisztelő volt anélkül, hogy szolgáló módon megalázkodott volna, körülbelül az utolsó ember azok közül, akik a régi Szegedről, embereiről, személyes tapasztalatok alapján jellemző tudtak mondani; tele mindig eseményvel, történettel (főleg, ha felsővárosi vonatkozású kínálkozott), azért rosszat senkiről nem mondott. Don Dugó humora megállt az